

9.2.2026

Kaavaselostus - Liite 2

Siilinjärvi

Luoteis-Siilinjärven ranta- ja kyläyleiskaava, vastineet luonnosvaiheen palautteeseen

Luoteis-Siilinjärven ranta- ja kyläyleiskaavan luonnos oli nähtävänä 14.3. – 21.4.2025. Kaavaluonnoksesta saatiin 4 kirjallista lausuntoa. Kannanottoja saatiin 13 kpl. Saatu palaute ja laaditut vastineet on koottu tähän dokumenttiin. Lausunnot ja kannanotot on esitetty pääosin lyhentämättöminä raportissa. Luonnosvaiheen viranomaisneuvottelun perusteella tehdyt muutokset ovat raportin lopussa.

Lausunnot:

1. Fingrid Oyj		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Lausunto</p> <p>Yleiskaavoissa on yleensä hyvä esittää eroteltuna nykyiset voimajohdot ja tulevaisuuden voimajohdot. Maakuntakaavan ohjeellisen voimajohdon olisi hyvä näkyä yleiskaavakartalla, sillä merkintä välittää myös informaatiota tulevista maankäytön tarpeista ja muutoksista elinympäristössä.</p> <p>Ranta- ja kyläyleiskaavan luonnoksen voimajohtomerkintään liittyvä määräys risteämäläusunnon tarpeesta on tarpeellinen. Pistekatkoviivaa voimajohdon ympärillä voidaan tulkita sijaintitarkasti, joten johtoalueiden pitäisi vastata yleiskaavan tarkkuudessa lunastettua voimajohtoaluetta (kuvien 1 ja 2 poikkileikkausten mukaisesti).</p> <p>Esimerkiksi Järvilinjan vahvistamisen kohdalla pistekatkoviivojen välinen alue kaavakartalla osa 2 on liian kapea. Viivamerkintä on joustavampi merkintätyyppi voimajohtojen muutosten osalta.</p> <p>Ranta- ja kyläyleiskaavan luonnoksessa esitetään muutamia uusia rakennuspaikkoja Fingridin voimajohtojen ympärillä. Uusien rakennuskohteiden toteutuksessa ja lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon Fingridin voimajohto.</p>	<p>Vastine</p> <p>Esitetään kaavaehdotuksessa nykyinen ja uusi voimajohtovaraus lausunnon mukaisesti.</p> <p>Voimajohtoaluetta on levennetty Järvilinjan vahvistamisen kohdalla siten, että se vastaa lausunnossa esitetyn hankkeen periaatemitoitusta.</p> <p>Uusia rakennuspaikkoja ei ole osoitettu kaavassa voimajohtojen suoja-alueille.</p>	
2. Kulttuurihistoriallinen museo		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Lausunto</p> <p>Alueellinen vastuumuseo esittää kaavaselostuksen kappaleen 2.4.5 väliotsikointia muutettavaksi siten, että rakennuskulttuuri-inventoinnin sijaan käytettäisiin termiä rakennettu kulttuuriympäristö. Kappaleessa 5.12.2 esitellään rakennussuojelukohteet sekä kulttuuriarvoja sisältävät kohteet, joilla on paikallista merkitystä. Alueellinen vastuumuseo katsoo, että kaavaselostuksen otsikointia tältä osin, rakennettua kulttuuriympäristöä koskevia kaavamerkintöjä ja määräyksiä tulee vielä kehittää myöhemmin järjestettävässä työneuvottelussa. Paikallisesti arvokkaiden kohteiden määräyksistä tulee välittyä selkeällä tavalla merkinnän tavoite. Konditionaalimuotoisia tavoitteita ei tule kaavamääräyksissä esittää. Sr-1:n määräyksessä tulee viitata alueelliseen vastuumuseoon, kuten sm-1:n määräyksessä.</p>	<p>Vastine</p> <p>Kaavaselostuksen kappaleen 2.4.5 väliotsikko on muutettu rakennuskulttuuri-inventoinnista rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Kulttuuriympäristöselvitys on valmistunut ja sen tulokset käytiin läpi erillisessä työneuvottelussa.</p> <p>Paikallisesti arvokkaiden kohteiden kaavamääräys on informatiivinen. Suosituksessa käytetään sen vuoksi konditionaalimuotoa.</p> <p>Muutetaan kulttuurihistoriallisten kohteiden suojelumääräyksen (sr-1) lausunto-oppo-velvoite koskemaan pelkästään aluevastuumuseota.</p>	

<p>Kaavaselostusta tulee korjata siten, että tiedot vastaavat muinaisjään- nösrekisterin tietoja alueen kohteista (kohdenimet, rekisteritunnukset, aluerajaukset).</p> <p>Lassilan ranta kivikautinen asuinpaikka on merkitty kaavaluonnokseen asianmukaisesti sm- aluemerkinällä ja vastaavalla määräystekstillä. Kar- talle tulee lisätä Lintuniemen karsikkopuu vastaavalla sm-pistemerkin- nällä. Museo esittää lisäksi, että Kainuuntie, Pöljän vanhatie huomioi- daan kaavassa merkinnällä s/muu kulttuuriperintökohde ja kaavamää- räyksellä ” <i>Historiallinen tielinja. Tien linjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavanomaiset tien hoito- ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suu- remmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suun- nitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.</i>”</p>	<p>Uudet muinaisjäänösrekisterin tiedot on päivitetty kaavaselostukseen.</p> <p>Lintuniemen karsikkopuu on lisätty kaavakartalle muinaisjäänöskohdemerkin- nällä sm/x kohdenumerolla 8. Pöljän vanhatie lisättiin kaavaan uudella muun kulttuuriperinkohteen kaavamer- kinnällä s/kp.</p> <p>s/kp Muu kulttuuriperintökohde. Historiallinen tielinja. Tien linjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavan- omaiset tien hoito- ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista on pyydettävä alueelli- sen vastuumuseon lausunto.</p>	
<p>Kaavaluonnoksessa Pöljä, nimetön 1 mahdollisen muinaisjäänöksen alueelle on osoitettu uusi likimääräinen rakennuspaikka. Alueellinen vas- tuumuseo toteaa, että vuoden 2023 inventointia tulee täydentää siten, että selvitetään, onko historiallisen talonpaikan alueella säilyneitä raken- teita tai kulttuurikerroksia eli onko kohde kiinteä muinaisjäänös vai ei. Samalla raporttia pyydetään täydennettävän kartalla, jossa on esitetty inventoinnissa maastossa tarkastetut alueet.</p>	<p>Rakennuspaikkaa on siirretty pohjoisen suuntaan, eikä se enää ole mahdollisen muinaisjäänöksen kohdalla.</p>	
<p>3. Viranomaislautakunta</p>		<p>Havainnekuvat, kaavaotteet</p>
<p>Lausunto</p> <p>Olemassa olevista häiriötekijöistä asutukselle merkittävimmät ovat val- tatien 5 meluvaikutukset sekä Savon radan melu- ja värinävaikutukset. Uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa on meluolosuhteiden osalta tu- keuduttu vuonna 2017 valmistuneeseen tie- ja raideliikenteen melusel- vitykseen. Tieliikenteen osalta selvitys on riittävän ajantasainen huomi- oiden, että valtatie 5 tielinjausta suunnitellaan uudessa tien yleissuun- nitelmassa siirrettävän itään suunnittelualueen ulkopuolelle. Mikäli tie- linjauksen siirtäminen ei toteudu tai siirtyy pitkälle tulevaisuuteen, on harkittava, voiko uusia rakennuspaikkoja osoittaa nykyisen valtatie 5 melualueelle.</p> <p>Raideliikenteen melun osalta on mahdollista, että vuoden 2017 melusel- vitys ei ole kokonaisuudessaan ajantasainen, koska Yara Suomi Oy:n rau- tatiekuljetukset ovat lisääntyneet. Lisäksi raideliikenteen ennustetilän- teen osalta pyydetään tarkistamaan, että ennustetilannekarttana on käytetty vuonna 2018 valmistunutta korjattua raideliikenteen ennusteti- lannetta.</p> <p>Muista häiriötekijöistä on mainittava Korventien kaakkoispuolella oleva kalliolouhos ja louheen murskaamo, jonka toiminnalle on haettu 10 vuo- den jatkolupaa (käsittely kesken, vesilain mukainen lupahakemus käsi- teltävänä hallinto-oikeudessa). Haettu jatkoluvan mukainen louhinta ei laajene asutukseen päin etelään, eikä louhinta ja murskaus aiheuta Lu- velahdentien pohjoispuolelle osoitetuille uusille asuinrakennuspaikoille meluohjearvoja ylittäviä melutasoa. Murskauksen ääni kuitenkin kuuluu uusille rakennuspaikoille päiväajan keskiäänitason ollessa korkeimmil- laan jonkin verran yli 45 dB.</p>	<p>Vastine</p> <p>Lausunto todetaan.</p> <p>Lausunto todetaan.</p> <p>Lausunto todetaan.</p>	

<p>Lautakunta toteaa, että luonto- ja maisema-arvojen selvittäminen on tehty kaavatyössä kattavasti. Luontoselvityksen mukaan kaavoitettava alue on luontoarvoiltaan monipuolinen. Alueella on varsin paljon tiukasti suojeltujen lajien (liito-orava ja viitasammakko) havaintoja sekä elinympäristöjä ja aikaisempia havaintoja tiukasti suojelluille sudenkorentolajeille. Myös saukkoa ja joitakin lepakkolajeja saatetaan alueella tavata. Uusien rakennuspaikkojen sijoittelussa luontoselvitys on pääosin huomioitu. Jotkut uudet rakennuspaikat sivuavat kuitenkin arvokkaaksi inventoitua luontokohdetta, jolloin viimeistään rakennuslupavaiheessa tulee kiinnittää rakennuspaikan sijoitteluihin ja järjestelyihin erityistä huomiota, etteivät todetut luontoarvot vaarannu.</p> <p>Huomioita kaavakartasta ja kaavamääräyksistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - melu-, pohjavesi-, luontohavainto-, ym. vastaavat aluemerkinnot olisi hyvä esittää informatiivisuuden vuoksi kaavakartassa yhtenäisinä, vaikka osa alueista jää yleiskaava-alueen ulkopuolelle. Esimerkiksi Keskimäinen, Kotalampi ja Ylimmäinen ovat FINIBA-alueita, mikä ei kaavakartasta tule esille. - Pieni-Luodelammen ranta-alueelle on osoitettu kaksi uutta rakennuspaikkaa, jotka sivuavat luo-3 aluetta. Rakennuspaikkojen sijoittamisessa on varmistuttava, etteivät ne heikennä alueen luontoarvoa. Vastaava kommentti koskee myös muilla ranta-alueilla olevia rakennuspaikkoja, jotka sivuavat luo-3 alueita. - Riuttaniemessä on AO-rakennuspaikka osoitettu luo-2 alueelle. Rakennuspaikan sijoittamisessa on varmistuttava, ettei se heikennä alueen luontoarvoa. Vastaava kommentti koskee myös muita uusia rakennuspaikkoja, jotka sivuavat luo-2 alueita. - Hökösenjärven länsirannalla olevalla eläinsuojalla (AM) on ympäristölupa ja eläinsuojan laajentaminen on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsittelyssä. Olisiko kohteen kaavamerkinnot oltava ME? Laajennuksen mukaisella eläinmäärällä eläinsuojan ja sen lantavarastojen vähimmäisetäisyysvaatimus asumiseen tarkoitettusta rakennuksesta on 300 metriä (eläinsuoja-asetus 138/2019). Hökösenjärven länsirannalle on osoitettu AO-rakennuspaikkoja, joihin etäisyysvaatimus ei täyty. Etäisyysvaatimusta sovelletaan eläinsuojan laajentamisen yhteydessä, joten uudet rakennuspaikat voivat estää eläinsuojan mahdollisen tulevan laajentamisen. - yleismääräysten kappaleeseen, joka koskee velvollisuutta liittyä yleiseen vesi- ja viemäriverkkoon, voisi lisätä lauseen ”Muilla alueilla kiinteistökohtaisessa jätevesien käsittelyssä on noudatettava ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvun määräyksiä sekä kunnallisia määräyksiä jätevesien käsittelystä.” 	<p>Lausunto todetaan.</p> <p>Pohjavesi-, luo- ja FINIBA-alueiden aluerajauksia on jatkettu informatiivisina kaavan vahvistusrajojen ulkopuolelle kaavaehdotuksessa.</p> <p>Luo-alueita sivuavat uudet rakennuspaikat on käyty läpi ELY-keskuksen ja luontoselvittäjän kanssa pidetyssä työneuvottelussa ja on arvioitu, että ne voidaan toteuttaa heikentämättä alueen luontoarvoja.</p> <p>Maatilan kaavamerkintä on muutettu ME:ksi ja kaavarajausta on laajennettu eläinsuojan kohdalla. Lähimpiä kolmea uutta rakennuspaikkaa on siirretty kauemmas eläinsuojasta maanomistajien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.</p> <p>Ehdotettua lisäystä yleismääräysten kappaleeseen ei ole tarpeen sisällyttää, koska kiinteistökohtaisista jätevesien käsittelyä koskevat ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 luvun säännökset sekä kunnan omat jätevesimääräykset ovat voimassa ja velvoittavia koko kunnan alueella riippumatta yleiskaavan määräyksistä. Vaatimusten toistaminen kaavamääräyksissä ei ole tarpeen.</p>	
4. ELY-keskus		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Lausunto</p> <p><u>Mitoitus</u></p> <p>Yleiskaavassa on osoitettu uusia rantarakennuspaikkoja 46 kpl, joista 36 kpl on pysyvään asumiseen ja 8 kpl vapaa-ajan käyttöön. Kaavassa on</p>	<p>Vastine</p> <p>Todetaan.</p>	

<p>osoitettu 40 uutta asuinrakennuspaikkaa kyläalueelle. Kaikki luvanvaraisesti rakennetut rakennuspaikat tai ennen lupamenettelyä rakentuneet rakennuspaikat on osoitettu kaavassa olemassa olevina rakennuspaikkoina.</p> <p>Kyläalueiden mitoituksessa on käytetty ns. "Siilinjärven mallia", jota on aiemmin käytetty Hamulan ja Kumpusen kyläyleiskaavassa. Uusien rakennuspaikkojen osoittamista varten suunnittelualueelle on määritetty lisärakentamismahdollisuuksia kuvaavat mitoitusvyöhykkeet. Vyöhykkeiden muodostamiseksi suunnittelualue on arvotettu erityyppisten muuttujien perusteella paremmin ja heikommin rakentamiselle soveltuviksi osa-alueiksi. Kiinteistökohtainen rakennusoikeus muodostuu kiinteistön pinta-alasta mitoitusvyöhykkeillä II, III ja IV. Rakennusoikeutta muodostavaa pinta-alaa painotetaan sen mukaisesti mille vyöhykkeelle mikäkin osa kiinteistöstä sijoittuu.</p> <p>Ns. Siilinjärven mallin käyttäminen kyläalueiden mitoituksen perusteena ei ole täysin ongelmaton. Vaikka saman mitoitusperiaatteen käyttöä voidaan lähtökohtaisesti pitää hyvänä ratkaisuna maanomistajien tasapuolisen kohtelun näkökulmasta kyläalueiden kesken, on se johtanut aiemmassa kyläyleiskaavoituksessa liian sallivaan rakentamiseen.</p> <p>Samaa mitoitus on käytetty Hamulan ja Kumpusen kyläyleiskaavassa, jolloin ELY- keskus on lausunnoissaan todennut mitoituksen olevan liian salliva ja johtaa asemakaavoitusta vaativaan, tiiviiseen rakentamiseen erityisesti Kumpusen kylän alueella. Mitoitusta lievennettiin ko. kaavan ehdotusvaiheeseen, siten että, kiinteistöllä, jolla on jo yksi rakennuspaikka tai jolla ei ole rakennuspaikkoja, on oikeus yhteen uuteen rakennuspaikkaan. Samaa periaatetta on käytetty vireillä olevassa kaavassa.</p> <p>Vireillä olevassa kaavassa samalla mitoituksella on osoitettu 40 uutta rakennuspaikkaa kyläalueille. Vaikka osoitettujen rakennuspaikkojen määrää voidaan pitää maltillisena, kannustaa ELY- keskus pohtimaan Pöljän kylän asemakaavoituksen tarvetta tulevaisuudessa.</p> <p>Rantarakentamisen osoittamiseksi on laadittu emätilaselvitys, jossa rantarakennusoikeus perustuu ns. kantatilatarkasteluun. Rantaviivan laskeamiseen on käytetty yleisesti hyväksyttyä ns. Etelä- Savon mallia". Käytettyä mitoitusperiaatetta voidaan pitää asianmukaisena, mutta ELY- keskus kehottaa tarkistamaan onko mitoituksessa huomioitu Kuopion kaupungin vastarannan rakennuspaikat asianmukaisella tavalla.</p> <p><u>Kaavamerkinnot ja määräykset</u> Matti- rekiseteristä löytyvät pima-kohteet on merkitty kaavamääräyksiin asianmukaisella merkinnällä ja määräyksellä, eikä kaavakartalla ole osoitettu uusia rakennuspaikkoja ko. kohteiden läheisyyteen. Kaavakartalle on merkitty useita rantasaunoja, joiden kaavamääräyksessä todetaan, että rantasauna liittyy etäämpänä rannasta sijaitsevaan pihapiiriin mutta sauna ei muodosta rantarakennuspaikkaa.</p>	<p>Todetaan.</p> <p>Hamulan ja Kumpusen kyläyleiskaavassa käytetty mitoitus ei ole johtanut liian sallivaan rakentamiseen eikä ole aiheuttanut asemakaavan laatimisen tarvetta. Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan asemakaavoitustarve syntyy, "kun tonttikoko pienentyy alle 2000 m²:n ja tonteista alkaa muodostua selkeitä kortteleita"</p> <p>Yksittäisiä uusia rakennuspaikkoja voi syntyä yli 1 ha rakennetulle tai yli 3000 m² rakentamattomille kiinteistöille, jotka hyödyntävät nykyistä tieverkkoa, vesihuoltoa ja palveluita. Kaavamitoitus ei näidenkään uusien rakennuspaikkojen osalta johda liian sallivaan rakentamiseen kyläalueilla. Mitoitus on tasapuolinen aikaisempaan Hamula-Kumpusen yleiskaavaan verrattuna, joka on tullut voimaan nyt voimassa olevan lainsäädännön aikana.</p> <p>Kyläyleiskaavassa uudet rakennuspaikat on osoitettu kiinteistökohtaisesti ja uusi rakentaminen on määrältään, laadultaan ja mittakaavaltaan aikaisemman kyläasutuksen tyyppistä. Kaava-alueelle ei ole suunniteltu sijoitettavan mittakaavaltaan tai vaikutuksiltaan kaupunkimaista rakentamista kuten kerrostalorakentamista, tiiviitä pientaloalueita tai kunnallistekniikan ja liikennejärjestelyjen toteuttamisen kannalta vaikutuksiltaan merkittäviä työpaikka- ja palvelurakentamisen alueita. Kaavassa osoitettu rakentaminen on selvästi väljempää kuin kunnan asemakaavoitetuilla omakotitaloalueilla. Pöljän koulun ympäristön ja kylän eteläosien asemakaavoitustarvetta pohditaan Kirkonkylän yleiskaavan päivityksen yhteydessä.</p> <p>Kuntarajalle sijoittuvissa vesistöissä on rantamitoituksessa huomioitu naapurikunnan puolelle sijoittuvan rannan etäisyys Etelä-Savon mallin mukaisesti, joka ottaa huomioon vastarannan rakentamisen.</p> <p>Erillissaunat ovat pääasiassa jo olemassa olevia. Jokaisen erillissaunan merkinnän kohdalla on mahdollista rakentaa myös uusi sauna nykyisen korvaavana.</p>	
---	---	--

<p>Kaavamääräys itsessään on asianmukainen, mutta kaavaselostuksesta ei käy ilmi ovatko kaavakartalle osoitetut saunat uusia vai jo olemassa olevia. Tätä on syytä tarkentaa kaavoituksen jatkotyössä.</p> <p><u>Kulttuuriympäristö</u> Kaavatyötä varten suunnittelualueelle tehtiin rakennetun kulttuuriympäristön inventointi. Inventointityössä selvitettiin aiemmin inventoitujen kohteiden ja alueiden nykytila, sekä selvitettiin, olisiko tarkastelualueella aiemmin inventoitujen kohteiden lisäksi uusia. Inventoinnissa suunnittelualueelta todettiin 4 maakunnallista kohdetta sekä 5 paikallisesti merkittävää kohdetta. Kulttuuriympäristöinventointi on kaava-aineiston liitteenä luonnosversiona ja ELY- keskus toteaaakin, että rakennetun ympäristön osalta inventointi on vielä kesken, ja kohteiden (ml kaavamääräykset ja -merkinnät) osalta asiaa tarkastellaan inventointiraportin valmistuttua.</p> <p><u>Luonnonsuojelu</u> Kaavatyötä varten on laadittu luontoselvitys (Afry 2024), sekä kulttuuriympäristöinventointi. Hökösen rannoille on osoitettu 5 uutta AO-paikkaa, sekä yksi RA- paikka suurempaan saareen. Luontoselvityksestä käy ilmi, ettei Hökösen saari ole lainkaan inventoitu. Hökösen saareen ei tulisi osoittaa RA- paikkaa, sillä saaren luontoarvoista ei ole tietoa. Erityisesti koska Hökösellä on havaittu mm. jalohaikara, rastaskerttunen sekä harmaasorsa. Hökösen koillisosasta on havaintoja myös viitasammakon kutemisesta. Uusien rakennuspaikkojen, jo tiivistä rakentuneen Hökösen rannoille on kyseenalaista luontoselvitysten perustella, eikä ELY- keskuksen näkemyksen mukaan niitä tule osoittaa lainkaan. Hökösen rannoille ei jää juuri lainkaan vapaata rantaviivaa, uusien rakennuspaikkojen osoittamisen jälkeen.</p> <p><u>Liikenne ja maankäyttö</u> Tieliikenteen melualueelle on osoitettu 3 uutta AP-5 rakennuspaikkaa. AP-5 kaavamääräyksessä on todettu että, kyseessä on asuinalue, jolla liikennemelu voi heikentää elinympäristön viihtyisyyttä. Tieliikenne melu on huomioitu kaavamääräyksessä, mutta ELY- keskus kannustaa kuntaa pohtimaan, onko järkevää osoittaa uusia rakennuspaikkoja tieliikenteen melualueelle, jossa rakennettavuus ja asuinviihtyisyys on kyseenalainen. Uuden Vt 5:n tulevan linjan mukaisella melualueella ei ole rakennuspaikkoja.</p>	<p>Kulttuuriympäristöselvitys on valmistunut ja sen tulokset käytiin läpi erillisessä työneuvottelussa.</p> <p>Hökösen saari on inventoitu lisäselvityksissä eikä sieltä löytynyt erityisiä luontoarvoja, jonka perusteella uusi rakennuspaikka jätetään saareen. Luontoselvityksestä pidetyssä palaverissa (ELY-keskus, kunta ja konsultti) todettiin, että Hökösen rannoille 13 nykyisen rakennuspaikan lisäksi osoitetut 5 uutta rantarakennuspaikkaa eivät heikennä luontoarvoja, kun ne sijoittuvat kaavaehdotuksessa nykyisten rakennuspaikkojen läheisyyteen. Tärkeimmät luontokohteet sijoittuvat rakentamisesta vapaaksi jääville ranta-alueille.</p> <p>Melualueelle sijoittuvia rakennuspaikkoja koskee melualueen kaavamääräys, jonka mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon melualueen vaikutukset ja valtioneuvoston antamat ulko- ja sisämelua koskevat ohjeavot. Uusilla rakennuspaikoilla (AP-5) riittävä meluntorjunta on järjestettävä kiinteistönomistajan toimesta.</p>	
--	---	--

Kannanotot:

1. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
Kannanotto	Vastine	
<p>Maanomistaja haluaa, ettei kyläkaavoitettavan alueen (at) rajausta ulotu hänen maillensa.</p> <p>Maanomistaja haluaa, että hänen pelloilleen osoitetaan M-merkintä MT-merkinnän sijaan.</p> <p>Rantamitoitustaulukoissa tila 749-412-8-21 Maaninkalahti on mukana molempien sekä Pöljänjärven että Maaninkalammen mitoituksissa ja tilakeskus on merkitty olemassa olevaksi rakennukseksi molempiin taulukoihin. Kiinteistön omistaja haluaa, että tilakeskus osoitetaan taulukoissa Maaninkalammen puolelle.</p> <p>Arkeologisen inventoinnin raportissa on virhe sivun 7 kuvatekstissä: Maaninkalammen sijaan on kirjoitettu Maaninkajärvi. Sivun alussa on myös toinen kirjoitusvirhe: "Maaninkalammen..." on kirjoitettu "Maaninkalammen".</p> <p>"Luontoselvitys: sivu 7 karttaan ei ole merkitty lähde tilan Maaninkalahti maille. Sivulla 17 k.o. lähde on merkitty numerolla 17 ja nimitetty Vironniemen lähteeksi. Lähde on TILAN MAANINKALAHTI MAILLA. Täällä puhutaan tilojen nimillä. Vironniemi lukee kartalla, mutta se on varsin epämääräinen alue ja täällä käsitetään se Vironniemen tilaksi ja Vironniemen Metsätieksi. Käytetään tilojen nimiä, se on selkeintä."</p> <p>"Peruskartoilla oleva, tilan Maaninkalahti maille sijaitseva lähde, katosi 1990-luvulla metsänhakuissa. Tilan nykyinen omistaja on yli 20 vuotta tarkkaillut lähteen seutua, josko lähde pulpahtaisi uudelleen maanpintaan. Myös eri asiantuntijoita mm. Metsäkeskuksesta on tilallisen pyynnöstä osallistunut etsintöihin. Lähde ei ole löytynyt."</p> <p>"Mikäli sivun 25 kohdan 16. "Vironniemen lähde" tarkoittaa Maaninkalahden tilalla ollutta lähdeä, oikea nimi on MAANINKALAHDEN LÄHDE. Ympäristössä on nuorta kuusivaltaista kasvatusmetsää, ei taimikkoa. LOISTAVAA, MIKÄLI LÄHDE TOSIAAN ON ELPYNYT! Toukokuussa otetussa kuvassa voi olla kyse myös painanteeseen jääneistä sulamavesistä."</p> <p>"Vironniemen kosteikko ei sijaitse tilallani, mutta otan kantaa nimeen. Oikea nimi lienee Vilholan kosteikko. Kohteiden numeroinnissa on kahdella nro 17."</p> <p>"Olen vuodesta 2014 lähtien pyrkinyt saamaan Metsäkeskuksen merkitsemään tilani maille olevan noron Metsälain 10§:n kohteeksi. Asia on yhä</p>	<p>Kyläkaavoitettavan alueen rajausta on muutettu tilan 749-412-8-21 Maaninkalahti kohdalla kaavaehdotuksessa kannanoton mukaiseksi.</p> <p>MT- merkinnällä on kaavakartassa kuvattu alueen nykyistä tilaa, eikä MT-merkintä estä peltojen muuttamista metsätaloudeksi. Kaavamerkintä jätetään ennalleen.</p> <p>Rantamitoitustaulukkoa on korjattu tilan 749-412-8-21 Maaninkalahti osalta siten, että olemassa oleva rakennus on laskettu vain Maaninkalammen mitoituksessa.</p> <p>Raportin kirjoitusvirheet on korjattu kannanoton mukaisesti.</p> <p>Luontoselvitysraporttia on päivitetty.</p> <p>Luontoselvityksen lisäselvityksissä luontokohde käytiin tarkistamassa uudelleen ja todettiin lähteeksi.</p> <p>Luontoselvitysraportissa lähteen nimi muutettiin "Maaninkalamminpellon lähdeksi".</p> <p>Luontoselvitysraportin nimistöä ja numerointia on korjattu.</p>	

tontin puolelle, kosteikkoalueelle NNN ajatti aikoinaan täytemaita ja sai näin kasvatettua peltoaluettaan, muutoin Kylmälahden pohjukan viitasammakkokosteikko olisi huomattavasti ylempänä.

Viitasammakko on koko maassa rauhoitettu ja se on EU:n luontodirektiivin liitteen IV laji. Luonnonsuojelulain (9/2023) 78§:n mukaan luontodirektiivin liitteen IV lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Viitasammakon kutupaikkojen kohdalla on suositeltavaa säilyttää myös niihin rajoittuvia maaelinympäristöjä.

Viitasammakon kudun tapahduttua sammakot nousevat maalle ja viettävät kesän maaympäristössä, palatakseen syys-lokakuussa vesistöihin talvehtimaan. Lisäksi direktiivin mukaan lisääntymis- ja levähdyspaikan välittömässä läheisyydessä tulee olla eläimen levähdyspaikaksi ja ravinnonhakuun soveltuvaa ympäristöä.

Toteutuessaan rakentaminen ja maansiirtotyöt muuttaisivat täysin luonnonolot sekä järven että rannan puolella, tehden viitasammakoiden ja lähes kaikkien muidenkin paikalla nyt elävien lajien elämisen alueella mahdottomaksi.

Suomen Lajitietokeskuksen liito-oravan ja viitasammakkohavainnot selvitysalueella keväällä 2023 sekä aikaisemmat/muut Suomen Lajitietokeskukseen (2024) tallennetut havainnot lajeista selvitysalueelta ja sen lähiympäristöstä. (LIITE 3). Liitteen kuvassa 12. ilmenee, että viitasammakko ja liito-orava populaatiot, Pöljänjärvi/Kevätön alueella sijaitset Pöljänjärven pohjoisosissa. Muualla havaintoja varsin vähän.

Pöljänjärven rannat ovat jo nyt tiheään rakennetut, ettei yksityisille ihmisille tulvapelloille ja alueille suunnitellut tontit voi olla yleisen edun kannalta syy hävittää direktiivilajin lisääntymispaikka. Pöljänjärven kylmälahti ja sen lahdenpoukama on viimeisiä rauhallisia rannanpätkiä pesiville uhanalaisille linnuille ja viitasammakoille. Myös Savonniemen rannat tulee jättää kaavoittamatta, siellä esiintyvien viitasammakko- ja liito-orava havaintojen vuoksi. (Rakennuspaikat merkitty liitteessä 4).

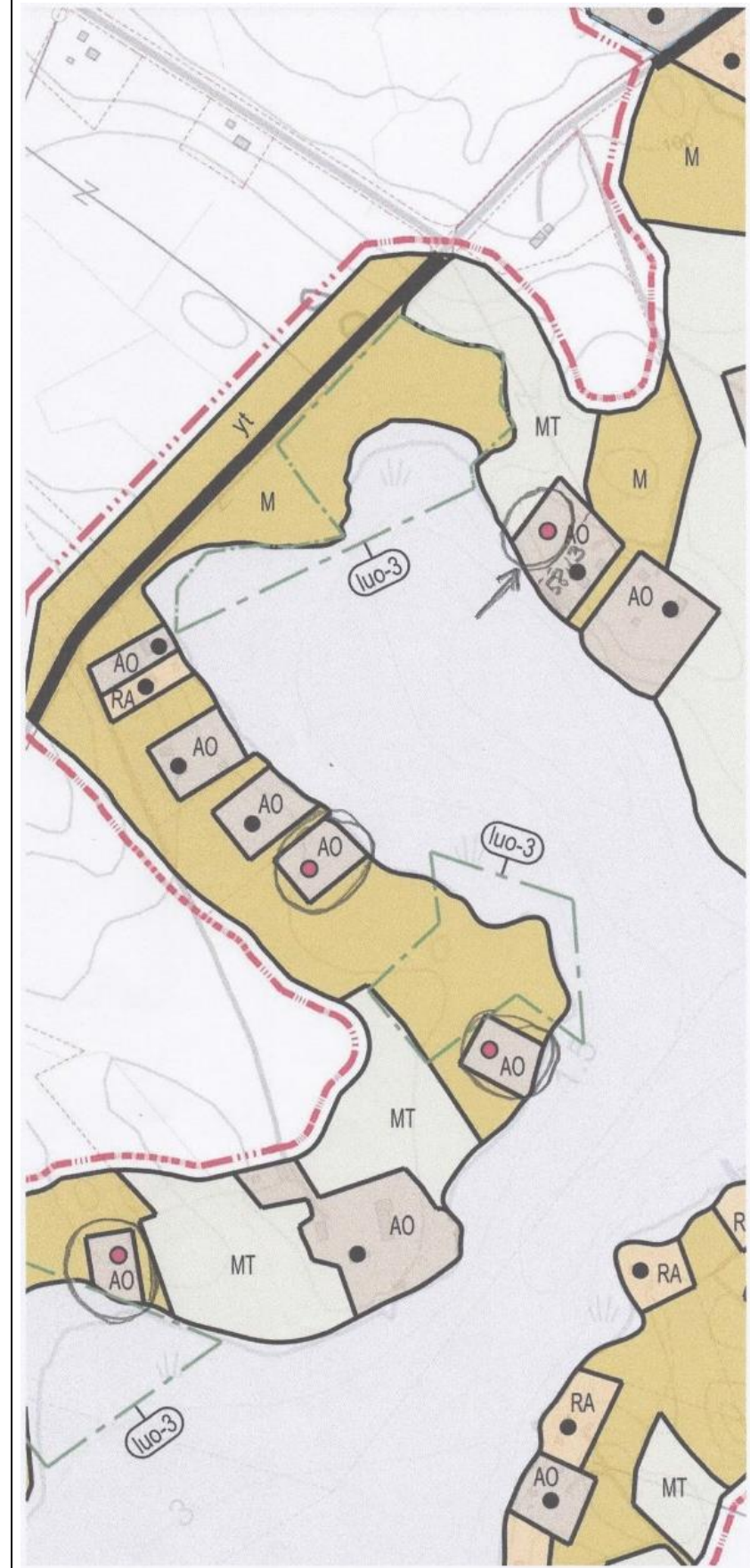
Oletettavasti rakentaminen ja ruoppaaminen ovat tuhonneet useita viitasammakkokohteita.

4). Luontoarvot: eläimistö, linnut ja kasvisto. BirdLife Suomen punaisen kirjan arviointiluokat = RE= hävinnyt, CR= äärimmäisen uhanalainen, EN= erittäin uhanalainen, VU= vaarantunut, NT= silmälläpidettävä, LC= elinvoimainen.

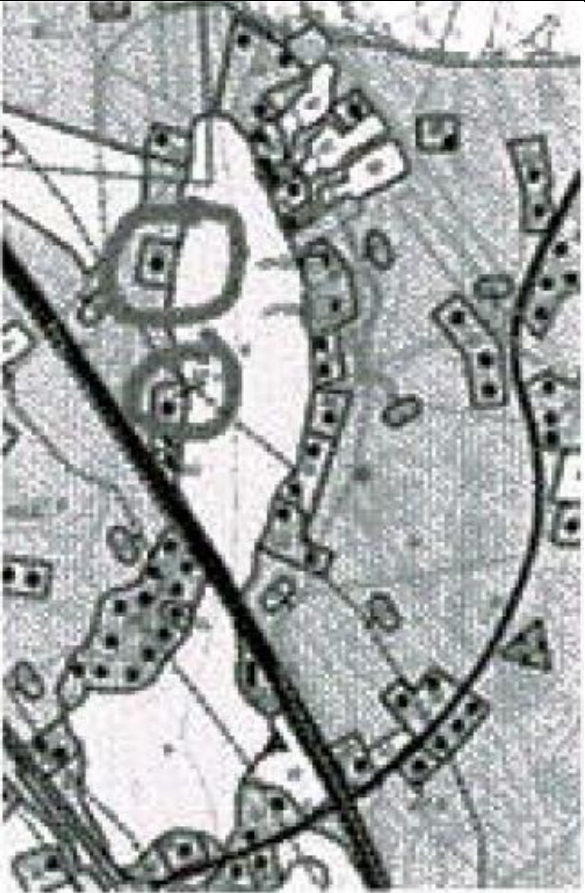
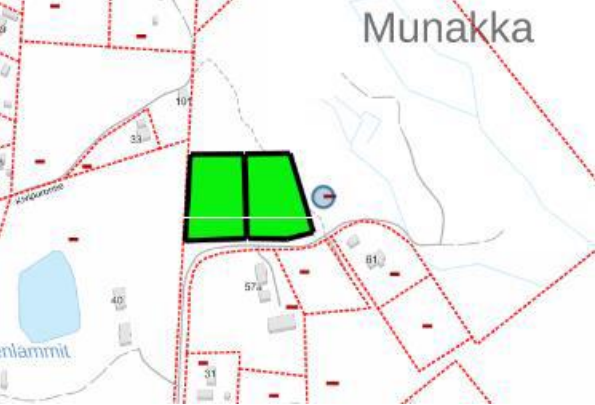

Valtaosaltaan Kylmälahti ja sen pohjukka sekä reuna-alueet ovat, kuten edellä on mainittu viitasammakon elin- ja lisääntymisaluetta. Keväisin viitasammakon pulputuksen voi käydä kuuntelemassa paikanpäällä. Viimeisimpinä kesinä Kylmälahden pohjukan reunamilla on pesinyt onnistuneesti kurkipariskunta. Pesintäpaikka on noin 40 metrin päässä suunnitellusta tontista, kuten myös viitasammakon lisääntymis- ja elinalue. Matti Björkin kanssa olemme jo muutaman vuoden pitäneet Kylmälahdella lintulaskentaa (Lukelle). Kylmälahden pohjassa ja sen itärannalla

Kaavaehdotus perustuu rantojen mitoittamiseen ja luontoselvitykseen, jonka perusteella uudet rakennuspaikat on sijoitettu luontoarvot huomioon ottaen.

Luontoselvitystä on päivitetty kevään 2025 havaintojen perusteella. Konsultilla oli käytössään kannanotossa esitetyt havainnot lopullista luontoselvitystä laatiessa.

<p>pesi mm. Silkkiuikku, Joutsen, Heinätavi, Lapasorsa, Jouhisorsa, Haapana, Sinisorsa, Telkkä, Kurki, Tukkasotka. Myös valkoselkätikan perheemme on havainnut. Luontodirektiivilaji saukko asustaa myös Kylmälehdellä. Pesintäaikaan tavallisten västäräkkien joukossa olemme havainneet myös erittäin uhanalaisen sitruunavästäräkin.</p> <p>Vastarannalle vajaa kaksi vuotta sitten valmistuneen talon jälkeen on syksyiset isokoskelo havainnot pudonneet sadoista linnuista muutamaan kymmeneen. Tämän edellisen havainnon vuoksi luonnollekin on annettava oma tilansa, missä elää ja olla rauhassa.</p> <p>Luettelo lintu- ja eläinlajeista, jotka olemme havainneet alueella: Selkälokki=EN, Varpunen=EN, Haarapääsky=VU, Törmäpääsky=EN, Sitruunavästäräkki=EN, Tukkasotka=EN, Hömötiainen=EN, Viherpeippo=EN, Västäräkki=NT, Lapasotka=EN, Heinätavi=VU, Haapana=VU, Jouhisorsa=VU, Isokoskelo=NT, Kuovi=NT, Silkkiuikku=NT, Saukko=NT, Merikotka=LC, Ahma=VU</p> <p>5). Meidän tontin alalaidassa naapurin visakoivikon notkelmassa on tulvakosteikko pitkälle kesään, jossa tykkää sorsat pesiä ja olemme myös havainneet siinä viitasammakoita. Nyt jos uusi tontti tulisi mahdolliseksi niin mm. tiestön takia joutuu isoihin maansiirtotöihin, joten tuokin kosteikko varmaan häviää eläimistöltä. Myös Reponiementien alkupään vanhassa metsässä olevissa suurissa haavoissa yhdestä löytyi mahdollinen liito-oravan pesäkolo. Edellä olevien kannanottojen perusteella Pöljänjärven kylmälahteen ja sen ympäristöön ei tule kaavoittaa yhtään tonttia.</p>		
4. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Kannanotto</p> <p>Puhelinkeskustelusta: Tilalle 749-402-28-1 livarila on merkitty yleiskaavaluonnokseen kaksi uutta rantarakennuspaikkaa Pienelle Luodelammelle. Länsipuolelle sijoitetun rantarakennuspaikan voisi siirtää koillispuolelle lammen päähän osoitetun uuden rantarakennuspaikan pohjoispuolelle. Siinä on paremmat rakentamisolosuhteet kuin nyt kaavaan merkityllä paikalla.</p>	<p>Vastine</p> <p>Rakennuspaikka on siirretty kaavaehdotuksessa kannanoton mukaiseen paikkaan.</p>	
5. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Kannanotto</p> <p>Tontin Pöljän niemi NNN, kaavoitussuunnitelmassa tulee huomioida tontin koko ja mahdollisuus jakaa tontti kahteen. Tontin laajuus salli tämän. Toivon, että tontin kaavoitukseen sisällytetään mahdollisuus rakentaa kaksi asuntoa tontille.</p>	<p>Vastine</p> <p>Yleiskaavan laadittu rantamitoitus mahdollistaa vain yhden rantarakennuspaikan. Ei muutosta kaavaehdotukseen.</p>	

6. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Kannanotto</p> <p>Pitkäjärven luoteisrannan puolelle on suunniteltu kahden uuden rakennuksen sijaintia.</p> <p>Vastustamme lisärakentamista, rannalla on jo mielestämme riittävästi asuinrakennuksia yhteensä 17 kpl. Esitämme kaavan hylkäämistä.</p> <p>Säilytettäköön vastaranta marjametsänämme ja virkistyskäytössä, niin kuin se on nytkin ollut.</p> <p>Meidän rannan puolella on Noro purosuojeletua aluetta ja metsä alueella on havaittu liito orava havaintoja.</p> <p>Vaalitaan ympäristö kauneutta ja kulttuuriarvoja.</p>	<p>Vastine</p> <p>Uudet rakennuspaikat perustuvat yleiskaavan rantamitoitukseen ja on katsottu maanomistajan kanssa. Vastarannan uudet rakennuspaikat sijaitsevat yli 200 metrin päässä eikä niiden mitoituksen perusteella pitäisi oleellisesti haitata nykyisiä rakennuspaikkoja. Ei muutosta kaavaehdotukseen.</p>	
7. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Kannanotto</p> <p>Tilalle 749-412-54-16 Ollikkala on merkitty yleiskaavaluonnokseen uusi rakennuspaikka Likolahdentien varteen. Se tulisi siirtää saman tilan toiselle palstalle Ahvenlammentien varteen maanomistajatapaamisessa sovitun mukaisesti sinne osoitetun toisen rakennuspaikan viereen (kartta ohessa).</p> <p>Kaavaluonnokseen on merkitty luontoselvityksen mukainen kohde 18. "Pöljänjärven Pöljänjoen suu" luo-1 merkinnällä. Parempi merkintä olisi sen linnustoarvoa kuvaava merkintä luo-4. Rajausta olisi myös tarpeen tarkistaa peltoalueen osalta. Merkintä ei saa haitata pellon viljelykäyttöä. Kohteen linnustollinen arvo on enemmän vesialueella sekä rantaruovikossa ja -pusikossa.</p>	<p>Vastine</p> <p>Tilan 749-412-54-16 Ollikkala 1 uusi rakennuspaikka on siirretty Likolahdentien varresta Ahvenlammentielle toisen uuden rakennuspaikan viereen.</p> <p>Kohde on tarkasteltu uudelleen luontoselvitysten lisäselvityksissä ja luontoselvitysraporttia on päivitetty linnustoarvojen osalta. Pöljänjoen suu keväällä tulvivine peltoalueineen on monimuotoisuutta tukeva luontokohde, joten luo-1 merkintää ei muuteta kaavassa. Päivitetyssä raportissa suositellaan viljelykäytön jatkumista.</p>	
8. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
<p>Kannanotto</p> <p>Puhelinkeskustelussa sovittu, että kaavaehdotuksessa merkitään kylämitoituksen mahdollistama uusi rakennuspaikka tilalle 749-412-54-7 Aurinkorinne.</p>	<p>Vastine</p> <p>Osoitetaan kaavaehdotuksessa uusi rakennuspaikka.</p>	

9. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
Kannanotto	Vastine	
Maanomistaja esitti keskustelu- ja esittelytilaisuudessa vapaa-ajan asunnon rakennuspaikan muuttamista pysyväan asumiseen tilalla 749-412-18-52 Mattila.	Rakennuspaikka täyttää kunnan maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa määritellyt kriteerit vapaa-ajan asunnon rakennuspaikan muuttamiseksi pysyväan asumiseen. Osoitetaan rakennuspaikka kaavaehdotuksessa AO-merkinnällä erillispien-talojen asuntoalueeksi.	
10. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
Kannanotto	Vastine	
Puhelinkeskustelussa sovittu, että rakennuspaikan 749-412-34-5 Satumaa käyttötarkoitus muutetaan vapaa-ajan asumisesta pysyväan asumiseen.	Rakennuspaikka täyttää kunnan maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa määritellyt kriteerit vapaa-ajan asunnon rakennuspaikan muuttamiseksi pysyväan asumiseen. Osoitetaan rakennuspaikka kaavaehdotuksessa AO-merkinnällä erillispien-talojen asuntoalueeksi.	
11. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
Kannanotto	Vastine	
<p>Lassilan päärakennusta on esitetty suojeltavaksi. Tapaamisessa kevättalvella olin melko myönteinen asialle. Edelleen haluan ja haluamme pitää talosta hyvän huolen juuri vanhaa vaalien. Sen arvon olen itse sisäistänyt jo lapsena.</p> <p>Mutta vaakakupissa painaa kustannukset sekä byrokratia. Ja se että tilamme on jo monella tavalla yhteiskunnan haltuun ottama ja säätelemä. Erilaiset kulkuväylät (rautatie, 5-tie ym.) ja sähkölinjat halkovat tilaa rajoittaen pysyvästi sekä maanviljelystä että metsän hoitoa, heikentävät asuinviihtyvyyttä ja muodostavat esteitä kululle. Edellinen 5-tieprosessi on juuri päättynyt. Ja kohta uusi tielinjaus on pirstomassa parasta peltoaukeaa.</p> <p>Olisi kohtuullista että edes omassa kodissaan voisi olla ”oma herransa” ilman että on taas uusi viranomaistaho joka määrittelee, jota varten on teetettävä suunnitelmia pienimmistäkin kohennuksista ja jolta on odotettava lupia ja lausuntoja. Lassilan taloa on vaalittu usean sukupolven ajan. Siitä kiitoksena saammekin niskaamme viranomaisvalvontaa ja lisäkustannuksia!</p> <p>Ilmeisesti mahdolliset korjauskustannuksiin haettavat avustukset ovat mitättömän pieniä, eivätkä edes kata sitä lisääntyvää työmäärää ja kuluja, joita syntyy lisääntyvässä byrokratiassa. Suuri huolen aihe on myös kiinteistön rahallinen arvo, joka romahtaa suojelupäätöksen myötä. Kulttuurihistoriallisen arvon kyllä ymmärrämme.</p> <p>Toivomme erittäin painokkaasti että tämän suojelusuunnitelman voi vielä perua.</p>	<p>Lassila on voimassa olevassa maakuntakaavassa määritelty kulttuuriympäristön kannalta maakunnallisesti tärkeäksi kohteeksi maisemallisten ja rakennushistoriallisten arvojen perusteella.</p> <p>Kohdetta on arvioitu uudelleen erillisessä työpalaverissa Kuopion kulttuurihistoriallisen museon ja ELY-keskuksen kanssa. Kohteen arvojen todettiin olevan ennallaan, joten kaavan suojelumerkintä nähdään tarpeellisena. Kaavaa ei muuteta.</p>	
12. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
Kannanotto	Vastine	
Haetaan kaavamuutosta metsätontille Purola numero 749-412-0001-0060. Halutaan muuttaa kyseinen tontti omakotitontiksi.	Tila 749-412-1-60 Purola ei saa uusia rakennuspaikkoja kaavan rantamitoituksessa. Jätetään tilan alue kaavaluonnoksen mukaisesti metsätalousalueeksi ja rakentamisesta vapaaksi rannaksi.	

Halutaan kaavamuutos myös vapaa-ajan tontilla Lampela, numero 749-412-2-38. Halutaan muuttaa tämäkin tontti omakotitontiksi.	Tila 749-412-2-38 nykyisenä rakennuspaikkana täyttää kunnan maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa määritellyt kriteerit vapaa-ajan asunnon rakennuspaikan muuttamiseksi pysyvään asumiseen. Osoitetaan rakennuspaikka kaavaehdotuksessa AO-merkinnällä erillispientalojen asuntoalueeksi.	
Lampela on vanhastaan ollut asuinpaikka, joka on myöhemmin muutettu vapaa-ajan tontiksi. Alueella on ympärillä omakotiasutusta ja lapsiperheitä. Palvelut (esim. koulu ja päiväkot) ovat lähellä, ja alue voi houkutella uusia asukkaita. Tontit ovat kooltaan riittävän suuria erilliseksi omakotitonteiksi.		
Purola-tontille on oma tieyhteys tieltä Kaatronranta, mikä on määritetty rasiitteeksi tien ja metsätontin välissä olevalle vapaa-ajan tontille.		
13. Kannanotto		Havainnekuvat, kaavaotteet
Kannanotto	Vastine	
Maanomistaja haluaa, että hänen omistamansa kiinteistöt 749-412-9-24 Yrjölä ja 749-412-9-10 Päiväkumpu yhdistetään. Kiinteistö 749-412-9-24 Yrjölä oli kaavaluonnoksessa osoitettu metsätalousalueeksi.	Osoitetaan kiinteistö 749-412-9-24 Yrjölä kaavaehdotuksessa AO-merkinnällä erillispientalojen asuntoalueeksi. Kaavan rantamitoitus ei kuitenkaan mahdollista uuden rakennuspaikan osoittamista kyseiselle kiinteistölle.	

Luonnosvaiheen viranomaisneuvottelu 3.4.2025		
Seuraavassa esitetty viranomaisneuvottelun perusteella tehdyt muutokset kaavaehdotukseen.		
Kommentti	Vastine/muutokset kaavaehdotukseen.	
Väylävirasto, Malla Mälkki: Kaavamääräyksen mukaiset yli- ja alikulut eivät näy kaavakartalla. Lähelle rataa rakennettaessa sen melu- ja värinävaikutukset tulee ottaa huomioon.	Radan alikulkuja selkeytetty kaavakartalla. Radan melualueet on esitetty kaavakartalla.	
Kuopion kaupunki, Heli Pitkänen: Miten Kuopion puoleisen rannan asutus on huomioitu Keskimmäisen rantamitoituksessa?	Vastarannan asutus on huomioitu rantamitoituslaskennassa ja Keskimmäiselle asetetussa mitoituskertoimessa. Pohjakarttaa laajennettu näkymään yli kuntarajojen.	
Savon Voima Verkko, Pekka Rautiainen: Kaava-alueella on myös Yaran omistama voimajohtolinja. Olisiko Yara tarpeen merkitä osalliseksi kaavassa?	Merkitään Yara Suomi Oy osalliseksi kaavatyöhön.	
Pelastuslaitos, Pasi Saarinen: Onko kaavaan mahdollista osoittaa veneenlaskupaikkoja suuremmille vesistöille?	Kaavaan on merkitty venevalkamat.	
Ympäristöterveys, Tiina Aarni: Pöljän seurantalo ei näy kaavassa P-merkinnällä. Hyvä että, pumppaamoja ei ole merkitty kaavaan. Uimarannat ja melualueet on tarpeen esittää kaavassa.	Seurantalon käyttötarkoitus on muutettu palvelujen alueeksi (P). Uimarannat ja melualueet on merkitty kaavaan.	

Siilinjärvellä 9.2.2026

Valtteri Tupala, kaavasuunnittelija